

EDUSKUNNAN VASTAUS 170/2005 vp

Hallituksen esitys laiksi alusten jääluokista ja jäänmurtaja-avustuksesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi alusten jääluokista ja jäänmurtaja-avustuksesta (HE 149/2005 vp).

Valiokuntakäsittely

Liikenne- ja viestintävaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LiVM 23/2005 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että liikenne- ja viestintäministeriö antaa selvityksen liikenne- ja viestintävaliokunnalle 31.12.2006 mennessä niistä poikkeuksista, jotka on myönnetty tämän lain perusteella.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

alusten jääluokista ja jäänmurtaja-avustuksesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on alusliikenteen turvallisuuden ja sujuvuuden lisääminen jääolosuhteissa sekä alusliikenteestä ympäristölle aiheutuvien haittojen ehkäiseminen.

2 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään alusten jääluokista ja jäänmurtaja-avustuksen antamisesta aluksille.

3 §

Jääluokat

Alukset kuuluvat jääluokkiin seuraavasti:

1) jääluokkaan I A Super alus, jonka rakenne, konetehto ja muut ominaisuudet ovat sellaisia, että se pystyy kulkemaan vaikeissa jääolosuhteissa pääsääntöisesti ilman jäänmurtaajan avustusta;

2) jääluokkaan I A alus, jonka rakenne, konetehto ja muut ominaisuudet ovat sellaisia, että se pystyy kulkemaan vaikeissa jääolosuhteissa tarpeen mukaan jäänmurtaajan avustamana;

3) jääluokkaan I B alus, jonka rakenne, konetehto ja muut ominaisuudet ovat sellaisia, että se pystyy kulkemaan keskivaikeissa jääolosuhteissa tarpeen mukaan jäänmurtaajan avustamana;

4) jääluokkaan I C alus, jonka rakenne, kone-teho ja muut ominaisuudet ovat sellaisia, että se pystyy kulkemaan helpoissa jääolosuhteissa tarpeen mukaan jäänmurtajan avustamana;

5) jääluokkaan II alus, joka on teräsrunkoi-nen ja rakenteeltaan avomerikelpoinen ja joka siitä huolimatta, että alusta ei ole vahvistettu jäissä kulkua varten, pystyy omalla kuljetusko-neistolla kulkemaan erittäin helpoissa jääolo-suhteissa;

6) jääluokkaan III alus, joka ei kuulu 1—5 kohdassa tarkoitettuun jääluokkaan.

4 §

Jääluokkamääräykset ja vastaavuusluettelo

Merenkulkulaitos antaa tarkemmat määräyk-set eri jääluokkiin kuuluvien alusten rakenteel-le, koneteholle ja muille jäissäkulkuminaisuuksille asetettavista vaatimuksista ja menetelmis-tä, joilla jääluokka määritellään, sekä eri jää-luokkien välisistä eroista.

Merenkulkulaitos vahvistaa luettelon siitä, mitä suomalaisia jääluokkia hyväksytyjen luokitustilastojen antamat luokitusmerkinnät vastaa-vat, ja antaa asiaa koskevat tarkemmat määräyk-set.

5 §

Jääluokan hyväksyminen vaihtoehtoisella menetelmällä

Merenkulkulaitos voi hyväksyä aluksen jää-luokan määrittämisen muulla kuin 4 §:n 1 mo-mentissa tarkoitettulla tavalla, jos alus on siten rakennettu, että sen jäissäkulkukyky vastaa sa-maan jääluokkaan kuuluvan aluksen jäissäkul-kykyä.

6 §

Euroopan unionin jäsenvaltioiden, Turkin ja Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden sääntöjen hyväksyminen

Alus, joka on hyväksytty toisen Euroopan unionin jäsenvaltion, Turkin tai Euroopan ta-

lousaluetta koskevan sopimuksen osapuolena olevan Euroopan vapaakauppaliittoon kuuluvan valtion jääluokkavaatimusten mukaan, rinnaste-taan alukseen, joka täyttää Merenkulkulaitoksen 4 §:n 1 momentin nojalla antamat jääluokkamää-räykset, sillä edellytyksellä, että alus on yhtä turvallinen kuin suomalaiset jääluokkamääräyk-set täyttävä alus.

7 §

Jääluokan määräytyminen ja vahvistaminen

Aluksen jääluokka määräytyy hyväksytyn luokituslaitoksen alukselle antaman luokitus-merkinnän ja Merenkulkulaitoksen 4 §:n 2 mo-mentin nojalla vahvistaman vastaavuusluettelon perusteella. Merenkulkulaitos tekee laivanisän-nän ilmoituksesta merkinnän aluksen jääluokas-ta ylläpitämäänsä jääluokkaluetteloon.

Jos aluksella ei ole hyväksytyn luokituslai-toksen antamaa luokitusmerkintää, Merenkulku-laitos vahvistaa laivanisännän hakemuksesta aluksen jääluokan 4 §:n 1 momentissa tai 5 §:ssä tarkoitettulla menetelmällä taikka 6 §:ssä tarkoi-tetun valtion jääluokkamääräysten mukaisesti. Laivanisännän on annettava Merenkulkulaitok-selle jääluokan vahvistamista varten tarvittavat tiedot ja selvitykset. Merenkulkulaitos antaa tar-kemmat määräykset siitä, mitä tietoja ja selvi-tyksiä tarvitaan. Merenkulkulaitos tekee merkin-nän jääluokasta ylläpitämäänsä jääluokkaluette-loon.

Merkintä jääluokkaluettelossa on voimassa niin kauan kuin aluksen luokitusmerkintä tai jää-luokan vahvistamisen perusteena olevat seikat eivät muutu. Jos aluksen luokitusmerkintä tai aluksen jääluokan vahvistamisen perusteena ole-va seikka muuttuu, laivanisännän on ilmoitetta-va siitä Merenkulkulaitokselle, joka tekee mer-kinnän aluksen uudesta jääluokasta jääluokka-luetteloon tai vahvistaa alukselle tarvittaessa uu-den jääluokan 2 momentin nojalla ja tekee siitä merkinnän jääluokkaluetteloon.

8 §

*Jääluokan poikkeaminen jääluokkamääräyk-
sistä*

Jos on perusteltua syytä epäillä, että aluksen jääluokka tai jäissäkulkuominaisuudet olennaisesti poikkeavat siitä, mitä 4 §:ssä tarkoitetut määräykset edellyttävät, Merenkululaitos voi aluksen jääluokan määrittämiseksi pyytää lisätietoja ja selvityksiä tai suorittaa aluksella tarkastuksen sekä saatujen tietojen ja selvitysten tai tarkastuksen tulosten perusteella määrittää aluksen jääluokan. Tarkastusoikeus ei kuitenkaan ulotu kotirauhan suojaamiin tiloihin.

Laivanisännän on viipymättä toimitettava Merenkululaitokselle 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja selvitykset.

9 §

*Jääluokan peruuttaminen ja uuden jääluokan
vahvistaminen*

Jos alus on vaurioitunut tai sen rakenteellinen kunto on muutoin huonontunut, Merenkululaitoksen on tarvittaessa peruutettava alukselle annettu jääluokka ja vahvistettava alukselle uusi, sen jäissäkulukykyyä ja rakenteellista kuntoa vastaava alempi jääluokka.

Laivanisännän on ilmoitettava Merenkululaitokselle jäävauriosta tai muusta aluksen kuntoa heikentävästä vauriosta.

10 §

Jäänmurtaja-avustuksen antaminen

Merenkululaitos huolehtii jäänmurtaja-avustuksen saatavuudesta Suomen vesialueella jääolosuhteiden niin vaatiessa. Avustusta annetaan Merenkululaitoksen nimeämiin talvisatamiin ja Merenkululaitoksen erikseen määrittelemiin muihin kohteisiin. Satama-alueilla avustuksesta vastaa asianomainen satama.

Merenkululaitos huolehtii jäänmurtaja-avustuksen saatavuudesta myös Suomen vesialueen ulkopuolella, jos avustus suomalaisiin sa-

tamiin tai satamista on tarpeen Suomen ulkomaankaupan turvaamiseksi taikka perustuu toisen valtion kanssa tehtyyn yhteistyösopimukseen.

Merenkululaitos voi turvallisuussyistä tai liikenteen painopistealueista johtuen rajoittaa jäänmurtaja-avustuksen antamista alue- ja satamakohtaisesti. Merenkululaitos päättää avustusrajoituksista sää- ja jääolosuhteiden, aluksen jääluokan sekä kantavuuden perusteella. Merenkululaitos voi ottaa huomioon myös aluksen konetehon ja aluksen kuljettaman lastimäärän, jos erityisen vaikeat jääolosuhteet sitä edellyttävät.

Merenkululaitos voi hakemuksesta myöntää yksittäistapauksessa alukselle oikeuden jäänmurtaja-avustukseen satamaan tai alueelle, jonne avustamista on 3 momentin mukaisesti rajoitettu, jos:

- 1) jääolosuhteet ovat tilapäisesti helpottuneet;
- 2) kyseessä on erikoiskuljetus, kiireellinen energianhuolto tai tehtaan tuotannon pysähtymisen uhka; taikka
- 3) alus olisi muutoin oikeutettu avustukseen, mutta sen kantavuus jää enintään viisi prosenttia alle vaaditun kantavuuden.

11 §

Päätöksen maksullisuus

Aluksen jääluokan vahvistamisesta peritään maksu siten kuin valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään.

12 §

Muutoksenhaku

Merenkululaitoksen tämän lain nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

Merenkululaitoksen jääluokan vahvistamisesta perittävään maksuun haetaan muutosta siten kuin valtion maksuperustelain 11 b §:ssä säädetään.

13 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan kauppa-aluksista 17 päivänä huhtikuuta 1924 annetun asetuksen (103/1924) 9 ja 67 §, sellaisena kuin niistä on 9 § asetuksessa 28/1973.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

14 §

Siirtymäsäännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa väylämaksulain (708/2002) 14 §:n nojalla annetut jääluokkatodistukset ovat voimassa kunnes aluksen jääluokka on tämän lain nojalla merkitty Merenkululaitoksen ylläpitämään jääluokkaluetteloon, kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 2006.

Helsingissä 7 päivänä joulukuuta 2005
